

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2021/1781 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Οκτωβρίου 2021

για την αναστολή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την Γκάμπια

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στα τέλη Φεβρουαρίου 2019, οι αρχές της Γκάμπιας αποφάσισαν μονομερώς να επιβάλουν μορατόριουμ σε όλες τις επιχειρήσεις αναγκαστικής επιστροφής, το οποίο εμπόδιζε τις αποτελεσματικές επιστροφές για το μεγαλύτερο μέρος του 2019. Ύστερα από την άρση του μορατόριουμ τον Ιανουάριο του 2020, τα κράτη μέλη βρέθηκαν αντιμέτωπα με επαναλαμβανόμενα εμπόδια που επέβαλε η Γκάμπια κατά την οργάνωση και την υλοποίηση των επιχειρήσεων επιστροφής. Η ασταθής συνεργασία της Γκάμπιας παρεμπόδιζε επίσης όλα τα στάδια της διαδικασίας επιστροφής, μεταξύ άλλων και κατά την εφαρμογή των υφιστάμενων ορθών πρακτικών και άλλων επιχειρησιακών ρυθμίσεων που είχαν προηγουμένως συμφωνηθεί από την Ένωση και την Γκάμπια. Στις 6 Απριλίου 2021, οι αρχές της Γκάμπιας υπέδειξαν ότι η χώρα δεν ήταν σε θέση να δεχθεί τους επαναπατριζόμενους μέχρι νεωτέρας και, τον Ιούνιο του 2021, επιβεβαίωσαν την ύπαρξη «μορατόριουμ στην αναγκαστική επιστροφή ή τον επαναπατρισμό μέχρι το τέλος των εκλογών τον Δεκέμβριο».
- (2) Από το 2019, η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για τη βελτίωση του επιπέδου συνεργασίας από την πλευρά της Γκάμπιας όσον αφορά την επανεισοχή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών. Τα εν λόγω μέτρα συνίσταντο σε διάφορες συνεδριάσεις με τις αρχές της Γκάμπιας, τόσο σε τεχνικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο, για την εξεύρεση αμοιβαία αποδεκτών λύσεων και για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με περαιτέρω έργα στήριξης προς όφελος της Γκάμπιας. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν ανταλλαγές υψηλού επιπέδου μεταξύ της Επιτροπής και της Γκάμπιας. Θέματα επανεισοχής τέθηκαν επίσης σε άλλες συνεδριάσεις με την Γκάμπια τις οποίες διοργάνωσε η ΕΥΕΔ.
- (3) Λαμβανομένων υπόψη, αφενός, των προσπαθειών που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα η Επιτροπή για να βελτιώσει το επίπεδο της συνεργασίας και, αφετέρου, των συνολικών σχέσεων της Ένωσης με την Γκάμπια, θεωρείται ότι η συνεργασία της Γκάμπιας με την Ένωση σε θέματα επανεισοχής δεν επαρκεί και η ανάληψη δράσης από την Ένωση είναι απαραίτητη.
- (4) Κατά συνέπεια, θα πρέπει να ανασταλεί προσωρινά η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009 για τους υπηκόους της Γκάμπιας οι οποίοι υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1806 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾. Αυτό αναμένεται να ενθαρρύνει τις αρχές της Γκάμπιας να αναλάβουν την αναγκαία δράση για τη βελτίωση της συνεργασίας σε θέματα επανεισοχής.
- (5) Οι διατάξεις που αναστέλλονται προσωρινά είναι εκείνες που απαριθμούνται στο άρθρο 25α παράγραφος 5 στοιχείο α) του κώδικα θεωρήσεων: αναστολή της δυνατότητας άρσης των απαιτήσεων για τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να προσκομιστούν από τους αιτούντες θεώρηση, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 6· αναστολή της γενικής περιόδου διεκπεραίωσης των 15 ημερολογιακών ημερών που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 (η οποία, κατά συνέπεια, αποκλείει επίσης την εφαρμογή του κανόνα για την παράταση της εν λόγω περιόδου έως 45 ημέρες κατ' ανώτατο όριο σε μεμονωμένες περιπτώσεις)· αναστολή της χορήγησης θεωρήσεων πολλαπλών εισόδων σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφοι 2 και 2γ· και αναστολή της προαιρετικής απαλλαγής από το τέλος θεώρησης για τους κατόχους διπλωματικών και υπηρεσιακών διαβατηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 5 στοιχείο β).

⁽¹⁾ ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1806 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 39).

- (6) Το άρθρο 21 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει ότι κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους. Η οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ θέτει σε εφαρμογή τους εν λόγω περιορισμούς και προϋποθέσεις. Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας, η οποία επεκτείνει το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας στα μέλη της οικογένειας ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους όταν συνοδεύουν ή πηγαίνουν να συναντήσουν τον πολίτη της Ένωσης. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται στα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης έναντι των οποίων εφαρμόζεται η οδηγία 2004/38/ΕΚ ή στα μέλη της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που απολαύει δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμου με εκείνο των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και τρίτης χώρας, αφετέρου.
- (7) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση δεν θα πρέπει να θίγουν τις υποχρεώσεις διεθνούς δικαίου των κρατών μελών ως χωρών που φιλοξενούν διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς ή διεθνείς διασκέψεις που έχουν συγκληθεί από διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς που φιλοξενούνται στα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η προσωρινή αναστολή δεν θα πρέπει να ισχύει για τους υπηκόους της Γκάμπιας που υποβάλλουν αίτηση θεώρησης κατά το μέτρο που είναι αναγκαίο για τα κράτη μέλη προκειμένου να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που υπέχουν ως χώρες που φιλοξενούν τέτοιους οργανισμούς ή διασκέψεις.
- (8) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο έχει προσαρτηθεί στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας απόφασης και, συνεπώς, δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στη εφαρμογή της. Δεδομένου ότι η παρούσα απόφαση αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο Σένγκεν, η Δανία πρέπει να αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, εντός έξι μηνών αφότου το Συμβούλιο αποφασίσει σχετικά με τη μεταφορά της παρούσας απόφασης στο εθνικό της δίκαιο.
- (9) Η παρούσα απόφαση συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ Ως εκ τούτου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτή ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (10) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, η παρούσα απόφαση αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας η οποία συνήφθη από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας σχετικά με τη σύνδεση των εν λόγω χωρών προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου Σένγκεν ⁽⁵⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾.
- (11) Όσον αφορά την Ελβετία, η παρούσα απόφαση αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽⁷⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁸⁾.

⁽³⁾ Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

⁽⁴⁾ Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

⁽⁶⁾ Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 31).

⁽⁷⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

⁽⁸⁾ Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη εξ' ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

- (12) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, η παρούσα απόφαση αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, κατά την έννοια του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν ⁽⁹⁾, οι οποίες διατάξεις εμπίπτουν στον τομέα στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾.
- (13) Η παρούσα απόφαση συνιστά πράξη που βασίζεται στο κεκτημένο του Σένγκεν ή που συνδέεται με αυτό κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2003, του άρθρου 4 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2005 και του άρθρου 4 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης του 2011, αντίστοιχα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στους υπηκόους της Γκάμπιας οι οποίοι υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1806.
2. Δεν εφαρμόζεται στους υπηκόους της Γκάμπιας που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης δυνάμει των άρθρων 4 ή 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806.
3. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται στους υπηκόους της Γκάμπιας που αιτούνται θεώρηση και που είναι μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης έναντι του οποίου εφαρμόζεται η οδηγία 2004/38/ΕΚ ή μέλη της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που απολαύει δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμου με εκείνο των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και τρίτης χώρας, αφετέρου.
4. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των περιπτώσεων κατά τις οποίες ένα κράτος μέλος δεσμεύεται από υποχρέωση διεθνούς δικαίου, ήτοι:
 - α) ως χώρα η οποία φιλοξενεί διεθνή διακυβερνητικό οργανισμό·
 - β) ως χώρα η οποία φιλοξενεί διεθνή διάσκεψη που έχει συγκληθεί από ή διεξάγεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών ή άλλων διεθνών διακυβερνητικών οργανισμών που φιλοξενούνται από κράτος μέλος·
 - γ) δυνάμει πολυμερούς συμφωνίας περί χορήγησης προνομίων και ασυλιών· ή
 - δ) δυνάμει της συνθήκης συνδιαλλαγής του 1929 (σύμφωνο του Λατερανού) που συνήφθη μεταξύ της Αγίας Έδρας (Κράτους της Πόλεως του Βατικανού) και της Ιταλίας, όπως τροποποιήθηκε τελευταία.

Άρθρο 2

Προσωρινή αναστολή της εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009

Αναστέλλεται προσωρινά η εφαρμογή των ακόλουθων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009:

- α) άρθρο 14 παράγραφος 6·
- β) άρθρο 16 παράγραφος 5 στοιχείο β)·

⁽⁹⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

⁽¹⁰⁾ Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

- γ) άρθρο 23 παράγραφος 1·
- δ) άρθρο 24 παράγραφοι 2 και 2γ.

Άρθρο 3

Παραλήπτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου, στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, στην Τσεχική Δημοκρατία, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στη Δημοκρατία της Εσθονίας, στην Ελληνική Δημοκρατία, στο Βασίλειο της Ισπανίας, στη Γαλλική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Κροατίας, στην Ιταλική Δημοκρατία, στην Κυπριακή Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Λετονίας, στη Δημοκρατία της Λιθουανίας, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, στην Ουγγαρία, στη Δημοκρατία της Μάλτας, στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, στη Δημοκρατία της Αυστρίας, στη Δημοκρατία της Πολωνίας, στην Πορτογαλική Δημοκρατία, στη Ρουμανία, στη Δημοκρατία της Σλοβενίας, στη Σλοβακική Δημοκρατία, στη Δημοκρατία της Φινλανδίας και στο Βασίλειο της Σουηδίας.

Λουξεμβούργο, 7 Οκτωβρίου 2021.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. DIKAUČIČ
